

Kohtuasi C-399/19

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

22. mai 2019

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

11. aprill 2019

Apellant:

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni

Vastustajad apellatsioonimenetluses:

BT Italia SpA

Basictel SpA

BT Enia Telecomunicazioni SpA

Telecom Italia SpA

PosteMobile SpA

Vodafone Italia SpA

Põhikohtuasja ese

Consiglio di Statole (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) esitatud kaebused Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio maakonna halduskohus, Itaalia) kohtuotsuste peale, millega viimatinimetatud kohus rahuldab vastustajast äriühingute kaebused, tühistades apellandi Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (sideteenuste tagamise amet, edaspidi „AGCOM“) mitu otsust selle tasu suuruse ja maksmistingimuste kohta, mida on AGCOMile 2014., 2015. ja 2016. aasta eest kohustatud tasuma isikud, kes

tegutsevad elektroonilise side ning meediateenuste sektoris, ning samade isikute poolt AGCOMile 2015. ja 2016. aasta eest maksmisele kuuluva tasu telemaatilise maksemudeli ja -juhiste kehtestamise kohta.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Küsimus, kas Itaalia õigusnormid, mis puudutavad AGCOMi rahastamist elektroonilise side ettevõtjate poolt, on kooskõlas direktiivi 2002/20/EÜ artikliga 12 ja Euroopa Kohtu praktikaga, eriti 18. juuli 2013. aasta otsusega (liidetud kohtuasjades C-228/12–C-232/12 ja C-254/12–C-258/12)

Eelotsuse küsimused

1. Kas liikmesriigi õigusnormid, mis jätavad direktiivi 2002/20/EÜ kohaselt loa saanud isikute katta riigi reguleeriva asutuse kogukulud, mis tulenevad kõigi tema ülesannete korraldusest ja täitmisest, sealhulgas reguleerimise, järelevalve, vaidluste lahendamise ja sanktsioonide määramise ülesannetest, mis on riigi reguleerivale asutusele usaldatud elektroonilist sidet puudutava Euroopa raamistikuga (mis on sätestatud direktiivides 2002/19/EÜ, 2002/20/EÜ, 2002/21/EÜ ja 2002/22/EÜ), on direktiivi 2002/20/EÜ artikliga 12 vastuolus; või kas selle direktiivi artikli 12 lõike 1 punktis a nimetatud tegevused piirduvad riigi reguleeriva asutuse eelreguleerimistegevusega?
2. Kas direktiivi 2002/20/EÜ artikli 12 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et riigi reguleeriva asutuse halduskulude ja laekunud tasude a) iga-aastase ülevaate võib avaldada liikmesriigis kehtivate avaliku sektori raamatupidamisarvestuse õigusnormide kohaselt pärast selle eelarveaasta lõppu, mil need haldustasud on laekunud; b) iga-aastane ülevaade võimaldab riigi reguleerival asutusel teha „vajalikku korrigeerimist“ ka seoses varasemate eelarveaastatega?

Viidatud liidu õigusnormid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv) (edaspidi „loadirektiiv“), artikkel 12 ja põhjendus 30.

Viidatud Itaalia õigusnormid

23. detsembri 2005. aasta seadus nr 266 – Sätted riigi aastaeelarve ja mitmeaastase eelarve koostamise kohta (2006. aasta eelarveseadus) (Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2006)) (edaspidi „seadus 266/2005“). Täpsemalt on selle seaduse artikli 1 lõigetes 65 ja 66 ette nähtud, et alates 2007. aastast rahastab ameti tegevuskulude seda osa,

mida ei rahastata riigieelarvest, tema pädevusvaldkonda kuuluv turg; ja et sidesektoris tegutsevatelt isikutelt võetava tasu suuruse määrab see amet kindlaks oma otsusega ning see makstakse otse talle, järgides ülempiiri, milleks on kaks tuhandikku tuludest, mis on kantud enne otsuse vastuvõtmist kinnitatud bilanssi.

1. augusti 2003. aasta seadusandlik dekreet nr 259 – Elektroonilise side seadustik (Codice delle comunicazioni elettroniche) (edaspidi „elektroonilise side seadustik“). Täpsemalt on artikli 34 lõikes 1 sätestatud, et „[...] üldloa alusel teenuseid või võrke pakkuvatele ettevõtjatele või kasutusloa saanud ettevõtjatele võib kehtestada haldustasud, mis katavad täielikult ainult halduskulusid, mis tekivad üldloa süsteemi, kasutusõiguste ja artikli 28 lõikes 2 nimetatud erikohustuste juhtimise, kontrollimise ja jõustamise käigus [...]. Haldustasud määratakse eraldi ettevõtjatele proportsionaalsel, objektiivsel ja läbipaistval viisil, [...]“ . Lisaks on sama artikli lõikes 2-*bis* – mis lisati 29. juuli 2015. aasta seaduse nr 115 (nn „2014. aasta Euroopa seaduse“) artikliga 5 – sätestatud, et „[k]ogukulude katmiseks, mis tulenevad reguleerimise, järelevalve, vaidluste lahendamise ja sanktsioonide määramisega ülesannete täitmisest, mille seadus on ametile lõikes 1 nimetatud valdkonnas seadnud, määratakse samas lõikes 1 nimetatud halduskulude suurus kindlaks 23. detsembri 2005. aasta seaduse nr 266 artikli 1 lõigete 65 ja 66 kohaselt proportsiooniliselt tuludega, mille ettevõtjad on saanud üldloa või kasutusõigustega hõlmatud tegevusest“ . Viimaks on artikli 34 lõikes 2-*ter* sätestatud, et „[m]inisterium ja amet avaldavad majandus- ja rahandusministeeriumiga kooskõlastatult igal aastal lõikes 1 nimetatud tegevustega seotud halduskulud lõike 2 kohaselt ning laekunud tasude kogusumma lõike 2-*bis* kohaselt. Kui tasude kogusumma ja halduskulude vahel on erinevusi, tehakse vajalik korrigeerimine.“

Faktiliste asjaolude ja menetluse lühiülevaade

- 1 Apellant AGCOM on viie Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio maakonna halduskohus, Itaalia, edaspidi „TAR“) kohtuotsuse peale, millega see kohus rahuldab praeguse kohtuasja vastustajast äriühingute kaebused, esitanud viis eraldi apellatsioonkaebust.
- 2 Viie kõnealuse kohtuotsusega rahuldab TAR eelnimetatud äriühingute kaebused ja tühistas mitu AGCOMi otsust selle tasu suuruse ja maksustingimuste kohta, mida on AGCOMile 2014., 2015. ja 2016. aasta eest kohustatud tasuma isikud, kes tegutsevad elektroonilise side ning meediateenuste sektoris, ning samade isikute poolt AGCOMile 2015. ja 2016. aasta eest maksmisele kuuluva tasu telemaatilise maksemudeli ja -juhiste kehtestamise kohta.
- 3 See kohus leidis, et AGCOM oli selleks, et ettevõtjate poolt maksmisele kuuluva tasu arvutamise aluseks olevat summat kindlaks määrata, kasutanud vale meetodit, kuna maksustatava summa hulka arvati ka kulud, mis ei oleks pidanud sinna kuuluma.

- 4 Kaebuste põhjendatuse kinnituseks viitas TAR eeskätt Euroopa Kohtu otsusele C-228/12.
- 5 Tema arvates ei olnud 29. juuli 2015. aasta seaduse nr 115 artikkel 5 osas, millega lisati elektroonilise side seadustiku artiklisse 34 uus lõige 2-bis, kõnealusel juhul kohaldatav, kuna see on uus, seega ilma tagasiulatuva jõuta norm, ja järelikult ei sisalda see osas, kus kehtestatakse AGCOMi rahastamist reguleerivad sätted, seaduse 266/2005 autentset tõlgendust.
- 6 Sama kohus leidis ka, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt võib telefonioperaatoritelt võetava tasuga katta ainult AGCOMi reguleerimistegevusega seotud kogukulud, tähendab, kulusid, mis on ammendavalt loetletud ning seotud üldlubade andmise, selle süsteemi juhtimise, kontrollimise ja jõustamisega. Viimaks leidis ta, et loadirektiivi artikli 12 lõike 2 kohaselt koostoides sama direktiivi põhjendustega 30 ja 31 tuleb ülevaade tingimata vastu võtta enne tasude nõudmist, et see artikkel ei kaotaks oma põhisisu.
- 7 Seepeale vaidlustas AGCOM eelotsusetaotluse esitanud kohtus TARi kohtuotsused.
- 8 Praeguse kohtuasja vastustajast äriühingud paluvad jätta apellatsioonkaebuse rahuldamata ning jätta esimese astme kohtu otsuse muutmata.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 9 Esimeses kohtuastmes väitsid praeguse kohtuasja vastustajast äriühingud esiteks, et eelviidatud otsused on õigusvastased, kuna AGCOM arvestas talle maksmisele kuuluva tasu arvutamisel kõiki elektroonilise side sektori ettevõtjate saadud tulusid ning määras tasu suuruse nii, et see kataks kõik elektroonilise side sektoris kantud kulud, selle asemel et piirduda üksnes nende kulude arvestamisega, mis tulenevad turu eelreguleerimisest, nagu ta oleks pidanud arvutamise aluseks olevaid andmeid valides tegema.
- 10 Tegevuste hulka, millest saadavat tulu vaidlustatud otsustes tasu arvutamiseks arvesse võeti, loeti muu hulgas elektri- ja elektroonikasüsteemide paigaldamist, kaugsideseadmete hulgi- ja jaekaubandust, programmide koostamist ja edastamist, pressiagentuuride, reklaamiteenuste kontsessioonäärde ja teiste vahendajate tegevust, mida ei saanud kõnealuste vastustajast äriühingute arvates juba selle tegevuse laadi tõttu kõnealuse arvutamise alusena arvesse võtta.
- 11 Teiseks väitsid samad äriühingud, et enne 2015. aasta tasukohustuse kehtestamist ei olnud AGCOM vastu võtnud 2014. aastal laekunud tasude ja tegelikult kantud halduskulude ülevaadet, milleks teda kohustab loadirektiivi artikkel 12 ja selles sätestatud põhimõte, et tasu määramise tingimused peavad olema proportsionaalsed, objektiivsed ja läbipaistvad.

- 12 AGCOMi arvates on Itaalia õigusnormid direktiivi 2002/20 artiklis 12 sätestatuga täielikus kooskõlas, kuna kaetavate kulude ulatus kattub kõnealuses liidu õigusaktis kirjeldatud ulatusega. Kulud, mis tuleb katta elektroonilise side turul, on nimelt ainult need kulud, mis vastavad kõnealuses artiklis 12 nimetatud tegevustele (nimelt tegevustele, mis on seotud üldloa süsteemi, kasutusõiguste ja erikohustuste juhtimise, kontrollimise ja jõustamisega). Lisaks on Itaalia õigusnormides ette nähtud tasusüsteem proportsionaalne, kuna see tagab koormuse ühtlase jagunemise turul.
- 13 AGCOM lisab ka, et Euroopa Kohus leidis kohtuotsuses C-228/12, et „direktiivi 2002/20/EÜ [...] artiklit 12 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus niisugused liikmesriigi õigusnormid, [...] mille kohaselt on elektroonilisi sideteenuseid või -võrke pakuvad ettevõtjad kohustatud tasuma maksu, et katta kõik riigi reguleeriva asutuse kulud, mida ei rahasta riik ning mille suurus määratletakse nende ettevõtjate teenitud tulude põhjal, tingimusel et see maks katab üksnes kõnealuse artikli lõike 1 punktis a nimetatud tegevustega seotud kulud, et kogu sellise otstarbega maksuna riigi poolt saadav summa ei ületa nende tegevustega seotud kogukulu ning et see maks jaotatakse ettevõtjate vahel objektiivsel, läbipaistval ja proportsionaalsel viisil – neid asjaolusid peab aga kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus“.
- 14 AGCOM märgib lisaks, et Euroopa Komisjon algatas Itaalia suhtes uurimismenetluse Eu Pilot 7563/15/CNCT, et kontrollida, kas loadirektiivi artiklit 12 ja direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiivi) artiklit 3 kohaldatakse õigesti. Komisjon palus Itaalia valitsuselt selgitusi selle kohta, milline on riigi reguleeriva asutuse halduskulude ulatus, mida võib Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) otsuste kohaselt katta ettevõtjate makstavatest tasudest, selle kohta, kuidas need kohtuotsused mõjutavad asutuse tasu suurust, ning tingimuste kohta, millega seega tagatakse riigi reguleerivale asutusele piisav tööjõud ja rahalised vahendid, nagu näeb ette direktiivi 2002/21/EÜ artikkel 3. Seega lisati seadusega 115/2015 elektroonilise side seadustiku artiklisse 34 lõige 2-bis just rikkumismenetluse algatamise ärahoidmiseks ning kõigi kahtluste hajutamiseks selle suhtes, kas seadusega 266/2005 kehtestatud rahastamissüsteem on loadirektiivi artikliga 12 kooskõlas, selgitades, et eelviidatud artiklis 12 käsitletavat tasusüsteemi rakendatakse seaduses 266/2005 ette nähtud süsteemiga ning see puudutab kõiki riigi reguleeriva asutuse pädevusse jäävaid tegevusalasid. Pärast seadusega 115/2015 täiendamist küsis Euroopa Komisjon, „mil määral saab tagada, et lõikes 2-bis sätestatud uut õigusnormi saaks kohaldada tagasiulatuvalt“, paludes ka igast Itaalia riigi reguleeriva asutuse rahastamist puudutavas vaidluses tehtavast otsusest koopiat.
- 15 Ühes apellatsioonkaebuse väites märgib AGCOM, et TAR tegi valejärelduse, nagu oleks AGCOMi rahastamist puudutavad Itaalia õigusnormid Euroopa Kohtu otsusest C-228/12 tulenevalt liidu õigusega vastuolus, kuna need Itaalia õigusnormid võimaldavad rahastada kulusid suuremas ulatuses kui loadirektiivi artiklis 12 sätestatud. Euroopa Kohus ei ole nimelt öelnud, et loadirektiivi

artikkel 12 piirab ettevõtjate tasudest rahastatavad kulud ainult kuludega, mis on seotud AGCOMi eelreguleerimisega.

- 16 Esimese astme kohus eksis AGCOMi arvates, kui piiras kulude ulatuse, mida võib ettevõtjate poolt maksmisele kuuluva tasu arvutamisel arvesse võtta, ainult niinimetatud eelreguleerimiskuludega, samuti eksis ta, pidamata „halduskulusid, mis tekivad üldloa süsteemi, kasutusõiguste ja artikli 6 lõikes 2 nimetatud erikohustuste juhtimise, kontrollimise ja jõustamise käigus“ tegelikult riigi reguleeriva asutuse tegevuskuludeks Euroopa õigusraamistikuga reguleeritavas elektroonilise side sektoris. Need kulud ei kattu nimelt pelgalt riigi reguleeriva asutuse reguleerimistegevusest tulenevate kuludega ega piirdu nendega.
- 17 Lisaks selgitab AGCOM, et riigi reguleeriva asutuse eelreguleerimistegevus seisneb tüüpmeetmete võtmises, mis on oma laadilt piiravad ja ajutised, suunatud konkreetsetele adressaatidele ning mille eesmärk on reguleerida erisätetega konkurentsi kindlal turul, kus on täheldatud valitsevas seisundis ettevõtja olemasolu, mis võib konkurentsi potentsiaalselt kahjustada. Niisiis moodustab see tegevus ainult ühe osa mitmest loadirektiivi artiklis 12 nimetatud tegevusest. Üldloa süsteem, mille „juhtimise, kontrollimise ja jõustamise“ pädevus riigi reguleerivale asutusele kuulub, on niisiis keerukas süsteem, mis hõlmab kõiki reguleerimise, järelevalve, vaidluste lahendamise ja sanktsioonide määramisega seotud tegevusi, mida on vaja kõnealuse süsteemi terviklikuks toimimiseks.
- 18 Apellatsioonkaebuse teises väites väidab AGCOM, et esimese astme kohus eksis, kui ei käsitanud seaduse 115/2015 artiklit 5, millega lisati elektroonilise side seadustiku artiklisse 34 lõige 2-bis, tõlgendava sättena (seega tagasiulatava jõuga sättena, millest tulenevalt oleks see käesoleva vaidluse suhtes kohaldatav, kuigi vaidlus on eelviidatud seaduse jõustumisest varasem). TAR eiras seega kõnealuse õigusakti seletuskirjas olnud märkust, kus valitsus selgitas, et on õige hetk „selgitada autentset tõlgendust sisaldava õigusnormiga seda, mida Euroopa Liidu Kohus leidis 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuses (liidetud kohtuasjades C-228/12–C-232/12 ja C-254/12–C-258/12) selle kohta, kas Euroopa Liidu õiguses kehtivate põhimõtete kohaselt on niinimetatud omafinantseerimissüsteem [...] kooskõlas elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste pakkumise loaga isikute poolt tasumisele kuuluvate haldustasude süsteemiga, mis on mõeldud ameti halduskulude katmiseks ja mida käsitleb [loadirektiivi] artikkel 12“.
- 19 Ülevaate vastuvõtmise kohta märgib AGCOM, et riigi reguleeriv asutus ei saa ülevaadet enne esitada, kui on lõppenud asjaomane eelarveaasta, see tähendab, eelarveaasta, mille jooksul tasud peavad laekuma. Seega on iga-aastane ülevaade paratamatult akt, mis jääb ettevõtjatelt asjaomase aasta eest tasude nõudmisest hiljemaks, kuna ülevaade on olemuslikult eelarveaasta lõpule ja raamatupidamise lõpparuande kinnitamisele järgnev akt. Pealegi ei takista ülevaate hilisem avaldamine tasu vajalikku korrigeerimist, mida võib teha ka järgmisel eelarveaastal.

- 20 Viimaks väidab AGCOM, et esimese astme kohus jättis seaduse 115/2015 artiklile 5 tegemata vajaliku analüüsi, nimelt kas see vastab neile tingimustele, mida Corte costituzionale italiana (Itaalia konstitutsioonikohus) üldiselt esitab selleks, et õigusnormile saaks autentse tõlgenduse allika staatuse anda.
- 21 Käesolevas kohtuasjas vastustajaks olevad äriühingud vaidlevad AGCOMi argumentidele vastu ja viitavad samale Euroopa Kohtu otsusele C-228/12, mille kohaselt „ei ole loadirektiivi artikli 12 alusel kehtestatud maksud mõeldud ARN-i mis tahes haldustegevusega seotud kulude katmiseks“, ning Euroopa Kohtu otsusele kohtuasjas C-284/10: Telefónica de España, kus Euroopa Kohus kinnitas, et kuigi haldustasud „võivad katta „üldiseid“ halduskulusid“, võivad need olla seotud üksnes nende nelja tegevusega [see tähendab, kohaldatavate üldlubade väljastamise, ning loasüsteemi juhtimise, kontrollimise ja jõustamisega] ja seega ei saa nimetatud tasude puhul arvestada kulusid, mis on seotud muude ülesannetega, näiteks riigi reguleeriva asutuse üldise tegevusega järelevalve alal, sealhulgas kontrolliga turgu valitseva seisundi võimaliku kuritarvitamise üle. Nimelt ei kattu seda tüüpi kontroll otseselt üldlubade andmisest johtuva tööga“. Niisiis lükkab Euroopa Kohtu praktika nende arvates ümber selle, mida väidab AGCOM, kelle arvates tuleks nii järelevalvet ja kontrolli kui ka sanktsioonide määramist rahastada sellest tasust.
- 22 Eelnimetatud äriühingud väidavad lisaks, et makstav tasu peab puutuma rahastatavasse tegevusse (selles mõttes, et tasu ja järelikult ka selle arvutamisel arvesse võetav tulu peab olema seotud kuluga, mille rahastamist on vaja) ja proportsionaalne (selles mõttes, et tasude kogusumma ei tohi ületada tasudest rahastatava tegevuse kogukulu), ning et AGCOM ei ole neid põhimõtteid vaidlustatud otsuste koostamisel järginud. Direktiivis on kantud kulude ja laekunud tasude ülevaate koostamise kohustus ette nähtud just tasu asjakohasuse ja proportsionaalsuse kontrollimiseks.
- 23 Kuna artikli 34 uues lõikes 2-bis ei ole kordagi sõnaselgelt öeldud, et uued tingimused, mille kohaselt tehakse kindlaks tasu arvutamise aluseks olev maksustatav summa, mis koosneb ettevõtjate üldloa või kasutusõigustega hõlmatud tegevusest saadud tulust, peaksid olema tagasiulatuva jõuga, ei saa kõnealusel sätel olla kuidagi AGCOMi rahastamissüsteemi käsitleva seaduse 266/2005 autentse tõlgendamise funktsiooni.
- 24 Viimaks heidavad käesoleva kohtuasja vastustajast äriühingud, kinnitades, et ülevaade tuleb avaldada enne tasu arvutamist, AGCOMile ette asjaolu, et isegi hilinemisega avaldatud ülevaates ei ole eraldi välja toodud kulu- ja tuluartikleid, vaid piirduakse nende jaotamisega „sidesektoriga vahetult seotud kuludeks“ ja „sidesektoriga kaudselt seotud kuludeks“, mis ei võimalda ettevõtjatel kontrollida, kas tasu kasutatakse õigesti, nimelt loadirektiivi artiklis 12 nimetatud kulude katmiseks.

Eelotsusetaotluse põhistuse lühiülevaade

- 25 Tuleb märkida, et teises kohtuastmes on AGCOM palunud eelotsusetaotluse esitanud kohtul esitada kahtluse korral, kuidas liidu õigusnorme õigesti tõlgendada, Euroopa Kohtule tõlgendusküsimuse.
- 26 Käesoleva kohtuasja vastustajast äriühingud, kes leiavad, et esimese astme kohtu otsus on õige, väitsid seevastu, et Euroopa Kohtule ei ole vaja eelotsusetaotlust esitada, lisades eelkõige, et asjaolu, et 2015. aasta maist kuni praeguseni ei ole komisjon algatanud Itaalia vastu seoses iga-aastast tasu puudutava kohtupraktikaga ühtegi rikkumismenetlust, viitab sellele, et komisjon ei ole nimelt TAR Lazio (Lazio maakonna halduskohus) ega Consiglio di Stato (Itaalia kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) praktikast leidnud liidu õiguse rikkumisele viitavaid tegureid. Niisiis on selle valdkonna Itaalia õigusnormid vastavate liidu õigusnormidega vastustajate arvates kooskõlas.
- 27 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et Itaalia seadusandja lisanud seadusega 115/2015 elektroonilise side seadustiku artiklisse 34 lõike 2-*bis* just selleks, et kõrvaldada olukord, mille kohta algatati rikkumismenetlus 2013/4020, milles komisjon leidis, et loadirektiivi artiklid 6 ja 12 on Itaalia õigusse üle võtmata.
- 28 Siiski leidis esimese astme kohus, et eelviidatud õigusnormil ei ole tagasiulatuvat jõudu, ning jättis seega hindamata, kas artikli 34 lõige 2-*bis* on loadirektiivi artikliga 12 kooskõlas ning kas see on kõrvaldanud ülevõtmata jätmise, mille komisjon tuvastas.
- 29 Täpsemalt käsitleti kõige hiljutisemas Itaalia menetluses AGCOMi 2016. aasta otsust, mille suhtes tuli *ratione temporis* igal juhul kohaldada artikli 34 lõiget 2-*bis*.
- 30 Lisaks on eelotsusetaotluse esitanud kohus seisukohal, et ei saa alahinnata selle tähtsust, et Itaalia suhtes algatati kohtuotsusest C-228/12 tulenevalt uurimismenetlus Eu Pilot 7563/15/CNCT.
- 31 Euroopa Kohtu menetluses, milles tehti kohtuotsus C-228/12, märkis komisjon oma seisukohtades, eriti selle kohta, mida tuleks mõelda „eelreguleerimise“ all, et see on osa ülesannetest, mis on riigi reguleerivatele asutustele raamdirektiiviga ja niinimetatud eridirektiividega antud ning et selle tegevusega seotud kulud võib rahastada loadirektiivi artikli 12 lõike 1 punktis a nimetatud haldustasudest; viidatud sättes on siiski mõõndud, et eelmainitud haldustasudest võib rahastada ka muid riigi reguleeriva asutuse kulud kui eelreguleerimiskulud.
- 32 Eelviidatud kohtuasjas vastas Euroopa Kohus, et „direktiivi 2002/20/EÜ [...] artiklit 12 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus niisugused liikmesriigi õigusnormid, [...] mille kohaselt on elektroonilisi sideteenuseid või -võrke pakuvad ettevõtjad kohustatud tasuma maksu, et katta kõik riigi reguleeriva asutuse kulud, mida ei rahasta riik ning mille suurus määratletakse nende

ettevõtjate teenitud tulude põhjal, tingimusel et see maks katab üksnes kõnealuse artikli lõike 1 punktis a nimetatud tegevustega seotud kulud, et kogu sellise otstarbega maksuna riigi poolt saadav summa ei ületa nende tegevustega seotud kogukulu ning et see maks jaotatakse ettevõtjate vahel objektiivsel, läbipaistval ja proportsionaalsel viisil – neid asjaolusid peab aga kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus“.

- 33 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates ei käsitletud Euroopa Kohus kõnealuses kohtuasjas siiski eelreguleerimise sisu ja ulatuse küsimust, mis on praegu käsitletavates Itaalia kohtuasjades keskne. Euroopa Kohus piirdus nimelt märkimisega, et „[l]oadirektiivi artikli 12 lõike 1 punktist a tuleneb, et liikmesriigid võivad üldloa alusel teenuseid või võrke pakkuvatele ettevõtjatele või raadiosageduste või numbrite kasutamise loa saanud ettevõtjatele kehtestada ainult sellised haldustasud, mis katavad ainult üldisi halduskulusid, mis tekivad üldloa süsteemi, kasutusõiguste ja selle direktiivi artikli 6 lõikes 2 nimetatud erikohustuste juhtimise, kontrollimise ja jõustamise käigus ja mis võivad sisaldada kulusid, mis on seotud rahvusvahelise koostöö, ühtlustamise ja standardimise, turuanalüüsi, kontrollimise ja muu turukontrolliga ning regulatiivse tööga, millega kaasneb teiseste õigusaktide ja haldusotsuste, näiteks juurdepääsu ja vastastikust sidumist käsitlevate otsuste ettevalmistamine ja jõustamine“ ning et „[s]ellised maksud võivad katta üksnes kulusid, mis on seotud eelmises punktis nimetatud tegevustega, ja mille puhul ei saa arvestada kulusid, mis on seotud muude ülesannetega“.
- 34 Eelotsusetaotluse esitanud kohus viitab ka Euroopa Kohtu 28. juuli 2016. aasta otsusele C-240/15, kus Euroopa Kohus leidis, et „direktiivi 2002/21/EÜ [...] artiklit 3 ja direktiivi 2002/20/EÜ [...] artiklit 12 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, millega kohustatakse siseriiklikku reguleerivat asutust direktiivi 2002/21 (muudetud direktiiviga 2009/140) tähenduses täitma riigirahandust käsitlevaid liikmesriigi õigusnorme, eelkõige selliseid sätteid, mis käsitlevad avaliku sektori kulude piiramist ja ratsionaliseerimist, [...]“. Kuid selgi korral ei otsustanud Euroopa Kohus eelreguleerimise sisu üle.
- 35 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib ka, et TAR per il Lazio (Lazio maakonna halduskohus, Itaalia) jõudis ühes kõnealuste menetluste kohaldamisala puudutavas kohtuotsuses seisukohale, et Euroopa Kohtu otsusega C-228/12 on see õiguslik raamistik tunnistanud liidu õigusega kooskõlas olevaks ning et Euroopa Kohus on loadirektiivi artiklis 12 loetletud tegevused ning AGCOMi „pelga“ reguleerimistegevuse täielikult võrdsustanud.
- 36 Eelotsusetaotluse esitanud kohus ei nõustu eeltoodud järeldusega, leides, et käsitletavates menetlustes otsuse tegemiseks on vaja esitada Euroopa Kohtule eelotsuse küsimus, kas eespool kirjeldatud Itaalia õigusnormid on loadirektiivi artikliga 12 kooskõlas.